

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

08-02-116S

СИЛАБУС

освітнього компонента

Реабілітаційний масаж

SYLLABUS

Реабілітаційний масаж		Rehabilitation Massage
Шифр за ОП	ФП 16	Code in Degree Programme
Освітній рівень: перший (бакалаврський)		Level of Education: bachelor's degree(first)
Галузь знань: Охорона здоров'я	22	Field of Knowledge: Healthcare
Спеціальність: Терапія та реабілітація	227	Field of Study: Therapy and Rehabilitation
Спеціалізація: Фізична терапія	227.1	Specialization: Physical Therapy
Освітня програма: Фізична терапія, ерготерапія		Degree Programme: Physical therapy, occupational therapy

РІВНЕ – 2024

Силабус освітнього компонента «Реабілітаційний масаж» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія, ерготерапія» спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізація 227.1 «Фізична терапія». Рівне. НУВГП. 2024. 9 с.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/31760/>

Розробники силабусу:

е-підпис Ніколенко Олександр Іванович, старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

е-підпис Коробкова Римма Михайлівна, старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Силабус схвалений на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 01 від “28” серпня 2024 року.

Завідувач кафедри:

е-підпис Нестерчук Наталія Євгенівна, доктор наук з фізичної культура та спорту, професор, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії

Керівник освітньої програми:

е-підпис Нестерчук Наталія Євгенівна, доктор наук з фізичної культура та спорту, професор, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ
Протокол № 01 від “29” серпня 2024 року.

Голова науково-методичної ради з якості ННІОЗ:

е-підпис Григус Ігор Михайлович, доктор медичних наук, професор.

© Ніколенко О.І., 2024

© Коробкова Р.М., 2024

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
Реабілітаційний масаж	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.1 Фізична терапія
Рік навчання, семестр	3-й (6-й семестр)
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Лекції:	6 год
Лабораторні заняття:	36 год
Самостійна робота:	48 год
Форма навчання	Денна
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ	
ПРОФАЙЛ РОЗРОБНИКА	

	<p align="center">Ніколенко Олександр Іванович старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії</p>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Ніколенко_Олександр_Іванович
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-5837-2427
Як комунікувати	o.i.nikolenko@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
ПРОФАЙЛ РОЗРОБНИКА	
	<p align="center">Коробкова Римма Михайлівна старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії</p>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Римма_Михайлівна_Коробкова
ORCID	https://orcid.org/0009-0004-6275-3056
Як комунікувати	r.m.korobkova@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
<p>Метою освітнього компонента полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями та практичними навичками з масажних методик, що сприяють відновленню, покращенню фізичного та психоемоційного стану пацієнтів, а також їхній фізичній реабілітації після захворювань, травм або операцій. Дисципліна має на меті розвинути в студентів здатність використовувати різні техніки масажу відповідно до клінічних показань, враховуючи фізіологічні особливості пацієнтів, етапи реабілітаційного процесу та відповідні терапевтичні цілі.</p> <p>Завдання освітнього компонента: формування вміння аналізувати стан пацієнта з точки зору доцільності використання реабілітаційного масажу, обирати техніки та методики масажу відповідно до індивідуальних потреб пацієнта та етапу реабілітації, дотримуватися правил і технік масажних процедур, а також контролювати безпеку і комфорт під час проведення сеансів масажу.</p>	
Посилання щодо розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6794	
Передумови вивчення	
<p>Для опанування даного ОК здобувачі вищої освіти мають володіти знаннями з ОК: ЗП 6 «Анатомія людини», ЗП 8 «Фізіологія людини», ФП 1 «Основи фізичної терапії, ерготерапії, ФП 3 «Методи обстеження у терапії та реабілітації».</p>	
Компетентності	

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
 ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
 ЗК 04. Здатність працювати в команді.
 ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
 ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
 ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.
 ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
 ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
 СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
 СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
 СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
 СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
 СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
 СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
 СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
 СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
 СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
 СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.
 СК 15. Здатність ефективного впровадження анімалотерапії, активного залучення та підтримки батьків у процесі фізичної реабілітації дітей з особливими потребами.

Програмні результати навчання

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
 ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

Структура та зміст освітнього компонента

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ (6 год)

1. Біологічні та медичні основи реабілітаційного масажу: вплив масажу на організм та механізми його дії. (2 год)
2. Особливості реабілітаційного масажу: підбір технік та адаптація до індивідуальних потреб пацієнта. (2 год)
3. Перспективи розвитку та інновації у сфері реабілітаційного масажу. (2 год)

ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ (36 год)

1. Ознайомлення з базовими техніками класичного масажу. (2 год)
2. Анатомічні орієнтири та зони впливу реабілітаційного масажу. (2 год)
3. Масаж спини: техніка та особливості застосування. (2 год)
4. Техніка масажу верхніх кінцівок. (2 год)
5. Масаж нижніх кінцівок у реабілітації. (2 год)
6. Особливості масажу для зняття м'язового напруження. (2 год)
7. Масаж за наявності болю в шийно-комірцевій зоні. (2 год)
8. Особливості масажу для відновлення після спортивних навантажень. (2 год)
9. Лімфодренажний масаж: принципи та особливості виконання. (2 год)
10. Антистресовий масаж: техніки релаксації. (2 год)
11. Апаратні методи масажу: вакуумний та вібраційний масаж. (2 год)
12. Реабілітаційний масаж за наявності захворювань опорно-рухового апарату. (2 год)
13. Техніки масажу при неврологічних розладах. (2 год)
14. Застосування масажу в дитячій реабілітації. (2 год)
15. Аналіз і корекція помилок під час масажу. (2 год)
16. Техніки масажу для самостійного виконання пацієнтами. (2 год)
17. Постізометрична релаксація у реабілітаційному масажі. (2 год)
18. Масажні техніки при порушеннях постави та викривленнях хребта. (2 год)

Методи та технології навчання

Методи: демонстрація, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації.

Технології:

Імітаційні (рольові та ділові ігри).

Неімітаційні (розгляд проблемних питань, демонстрація відео).

Робота в малих групах (команді).

Проектна технологія.

Аналіз конкретних ситуацій (case study).

Групова робота, спільне вирішення завдань в групах, обговорення теми з метою розвитку критичного мислення, використання відео- та аудіоматеріалів, розв'язання реальних проблем та ситуацій для засвоєння знань.

Форми проведення занять

Лекції, міні-лекції, аналіз конкретних ситуацій, презентації, дискусії, ситуаційні дослідження.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Масажні столи, масажний інвентар, реабілітаційний інвентар. Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук. Програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет, навчальна платформа Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

	Короткий зміст завдання	За якісне оформлення завдання, його представлення /подання/показ/ висвітлення/ демонстрація /виконання	За відповіді на запитання	Всього балів
Тема 1	Виконання базових прийомів класичного масажу, зокрема погладження, розтирання, розминання та вібрації.	2	2	4
Тема 2	Знання анатомічних орієнтирів та вміння визначати зони масажу, відповідні до потреб пацієнта.	2	1	3
Тема 3	Виконання масажу спини з урахуванням біомеханіки рухів і безпеки для пацієнта.	2	1	3

Тема 4	Правильність та послідовність масажних прийомів для плеча, передпліччя та кисті, зокрема ефективність їх застосування для відновлення м'язового тонусу.	2	2	4
Тема 5	Вміння виконувати масаж стегна, гомілки та стопи з дотриманням необхідних технік для реабілітації нижніх кінцівок.	2	2	4
Тема 6	Демонстрація навичок масажу для зняття напруження, визначення правильної сили натиску та технік для різних груп м'язів.	2	1	3
Тема 7	Здатність застосовувати масажні прийоми для зменшення болю та покращення рухливості в шийно-комірцевій зоні.	2	1	3
Тема 8	Вміння виконувати спортивний масаж, спрямований на відновлення м'язів після фізичних навантажень.	2	1	3
Тема 9	Демонстрація навичок лімфодренажного масажу.	2	2	4
Тема 10	Оцінка технік, що забезпечують релаксацію пацієнта, вміння створити комфортні умови для зняття стресу.	2	1	3
Тема 11	Правильність застосування апаратних методів масажу, зокрема вакуумного та вібраційного масажу.	2	1	3
Тема 12	Вміння підібрати та виконати відповідні техніки масажу для пацієнтів з травмами та захворюваннями опорно-рухової системи.	2	2	4
Тема 13	Робота з пацієнтами, які мають неврологічні порушення, з використанням спеціалізованих технік масажу.	2	1	3
Тема 14	Вміння адаптувати техніки масажу до потреб дитячої реабілітації, з урахуванням вікових особливостей дітей.	2	1	3
Тема 15	Здатність студента виявляти та коригувати типові помилки під час виконання масажу.	2	1	3
Тема 16	Навички інструктажу пацієнта щодо самостійного масажу, зокрема здатність доступно пояснити техніки.	2	1	3
Тема 17	Демонстрація технік постізометричної релаксації для розслаблення м'язів, оцінка правильності та ефективності виконання.	2	2	4
Тема 18	Вміння виконувати масажні техніки, спрямовані на корекцію постави та покращення м'язового балансу для пацієнтів з порушеннями хребта.	2	1	3
Всього за аудиторні заняття				60

За аудиторні заняття здобувачі вищої освіти отримують від 0 до 60 балів.

Два модульних контролю, кожен з яких оцінюється в 20 балів, проходять у формі тестування. У тесті 26 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,6 бала (12 балів), рівень 2 – 5 запитань по 1 балу (5 балів), рівень 3 – 1 запитання по 3 бали (3 бали). Усього – 20 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти, становить 100 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів вищої освіти, можливість подання апеляції:

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Вакуленко Л.О. Атлас масажиста / Л.О.Вакуленко, Г.В. Прилуцька, Д.В. Вакуленко. – Тернопіль, Урмедкнига, 2005. – 304 с.
2. Вакуленко Л.О. Масаж загальний. Самомасаж / Л.О.Вакуленко, Г.В. Прилуцька, Д.В. Вакуленко. – Тернопіль, Урмедкнига, 2018 – 304 с.
3. Вакуленко Л.О. Реабілітаційний масаж / Л.О.Вакуленко, Г.В. Прилуцька, Д.В. Вакуленко та ін. – Тернопіль, Урмедкнига, 2018. – 430 с.
4. Вакуленко Л.О. Лікувально-реабілітаційний масаж в педіатрії / Л.О.Вакуленко, Г.В. Прилуцька, Д.В. Вакуленко та ін. – Тернопіль, ТНПУ, 2018. – 430 с.
5. Вакуленко Л.О. Лікувально-реабілітаційний масаж у педіатрії : навчальний посібник, [електронний варіант] / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. – 233 с.
6. Вакуленко Л.О. Основи масажу: спеціальність ортопедагогіка [навчальний посібник] / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, О.Р. Барладин, С.З. Храбра, В.С. Грушко. – ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. –173 с.
7. Лікувально-реабілітаційний масаж: навчальний посібник / Д.В. Вакуленко, Л.О. Вакуленко, О.В. Кутакова, Г.В. Прилуцька - Медицина, 2020. - 568 с.

Допоміжна

1. Руденко Р. (2013). Масаж : навч. посіб. Львів. ЛДУФК. 304 с.
2. Руденко Р. (2003). Спортивний масаж. 2-е вид., виправ. Львів. Ліга Прес. 100 с.
3. Спортивний масаж. (2015): анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс]. Уклад. Ірина Свістельник. Львів. 54 с.
4. Степашко М.В. (2006). Масаж і лікувальна фізкультура в медицині. Підручник. Київ. Медицина. 286 с.
5. Степашко М.В., Сухостат Л.В. (2010). Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник. К. ВСВ Медицина. 352 с.
6. Сьюзен Г. (2023). Сальво."Масажна терапія". - Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 836 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/rehabilitation>(Всесвітня організація охорони здоров'я пропонує багато корисної інформації про глобальні стратегії реабілітації, найкращі практики та політики в галузі фізичної терапії та реабілітації. Це ресурс для ознайомлення з міжнародними стандартами та протоколами.)
2. <https://esprm.eu/>(Сайт Європейського товариства фізичної та реабілітаційної медицини надає інформацію про стандарти, новини, дослідження та можливості навчання для фахівців у галузі реабілітації.)
3. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>(Наукова база даних, що містить статті, рецензії та дослідження в галузі медицини, включаючи фізичну терапію та реабілітацію. Це важливий ресурс для пошуку актуальних наукових статей і досліджень для написання курсових чи наукових робіт.)
4. <http://www.pamu.com.ua/>(Професійна Асоціація масажистів України).
5. <https://www.massagemag.com/massage-therapists-guide-to-sports-massage-90905/>(Посібник масажиста зі спортивного масажу).
6. <https://www.verywellhealth.com/sports-massage-what-are-the-benefits-1337670/>(Інформація про різні техніки спортивного масажу та їхні корисні ефекти).

Поєднання навчання та досліджень

Діючий студентський науковий гурток "Фізична рекреація". Здобувачі вищої освіти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, вміння працювати в команді, колективі, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, знаходити вихід зі складних ситуацій, комунікаційні якості, навички усного спілкування, вміння говорити на публіку, публічні виступи, самопрезентація, працелюбність, саморозвиток, творчі здібності (креативність).

Дедлайни та перескладання

Перездача відбувається шляхом відпрацювання лабораторних занять. Можливе отримання додаткових балів за волонтерську роботу у реабілітаційному центрі кафедри.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно з «Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>. Згідно з цим документом і реалізується право здобувачів вищої освіти на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно з графіком. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, згідно з відповідним Положенням про неформальну та інформальну освіту в НУВГП (<https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/>).

Здобувачі вищої освітиможуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даного освітнього компонента, його програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі вищої освіти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що пов'язані з навчальною роботою. Здобувачі вищої освіти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці.

Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Здобувачі вищої освіти зобов'язані брати участь у всіх заняттях.

Лекції та лабораторні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі, згідно з розкладом.

Відпрацювати пропущені заняття можна під час консультацій з предмету.

Заняття онлайн можуть проводитися за допомогою Google Meet за кодом.

Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний навчальний план згідно з відповідним положенням <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/20050>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки за дозволом викладача.

Розробники

*старший викладач Ніколенко О.І.
старший викладач Коробкова Р.М.*

Автор
Старший викладач

Олександр НІКОЛЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1649
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009B6C3700C8C2C100

